

De Zeven 'Maren'

Het is goed om even stil te staan bij een aantal vragen, die vaak opkomen bij mensen die al begonnen zijn met het plannen van een Transitie-initiatief en die hen tegen kunnen houden om ermee door te gaan. Ik noem ze 'De Zeven Maren'.

'Maar... we hebben geen budget'

Dit is echt geen argument. Geld is een armzalig substituut voor enthousiasme en betrokkenheid bij je gemeenschap die je door de eerste fasen van je transitie heen zullen leiden. Subsidieverleners kunnen ook een zekere mate van controle eisen en kunnen het initiatief in richtingen sturen die tegen de belangen van de gemeenschap en tegen je oorspronkelijke visie ingaan. Er is natuurlijk niets op tegen als je initiatief redelijke inkomsten genereert. Transition Town Totnes begon in september 2005 zonder geld en was tot voor kort voor het grootste deel zelfredzaam. Onze lezingen en filmvoorstellingen brengen voldoende geld op om speciale evenementen, zoals de Open-Space-dagen, gratis te kunnen organiseren. Je zult op een punt komen waarop je geld nodig zult hebben voor bepaalde projecten, maar tot dan zul je het zeker redden. Hou zelf de touwtjes in handen van wat er met je belangrijke initiatief gebeurt en laat je niet tegenhouden door een gebrek aan geld.

'Maar... ze zullen ons niet laten doen'

Sommige groenen zijn bang dat elk initiatief dat er op een of andere manier in slaagt om verandering te bewerkstelligen, verhinderd, tegengewerkt of aangevallen zal worden door anonieme bureaucraten of bedrijven. Transitie-initiatieven werken 'onder de radar'; op zich lokken ze geen kwade reacties uit bij enige bestaande instantie. Integendeel, bedrijven zijn zich elke dag meer bewust van duurzaamheid en klimaatverandering en je zult er versteld van staan hoeveel mensen in machtsposities enthousiast zullen zijn en geïnspireerd worden door wat jullie doen. Ze zullen je initiatieven eerder steunen dan ondermijnen. Je zult merken dat je Transitie-initiatief constant tegen open deuren duwt. De unanieme ondersteuning van veel Transitie-initiatieven door hun lokale overheden is daar een voorbeeld van.

'Maar... er zijn al groene groepen in deze stad en die wil ik niet voor de voeten lopen'

In Stap 3 (pag.169 van het transitiehandboek) zullen we hier verder op ingaan, maar in feite zou je wel écht pech moeten hebben, moest je in een territoriumstrijd met een andere groep verwickeld raken. Jullie Transitie-initiatief zal bestaande groepen een gemeenschappelijk doel en een gevoel van richting geven. Sommige van die groepen zijn misschien een beetje uitgeblust en zullen de nieuwe wind die je laat waaien echt waarderen. Koppeling van een netwerk van bestaande groepen aan een Minder-Energie-Plan zal hun werk versterken en richting geven in plaats van het over te nemen of te overvleugelen. Verwacht van hen dat ze bondgenoten worden, van cruciaal belang voor het slagen van je Transitie-proces.

'Maar... hier in de stad geeft toch niemand iets om het milieu?'

Deze gedachte kan je vergeven worden. We worden inderdaad omringd door wat misschien lijkt op een cultuur van onverschillige consumenten. Maar als je een beetje dieper graaft, ontdek je dat mensen wel degelijk begaan zijn met allerlei aspecten waar Transitie-initiatieven de nadruk op leggen. De meest onverwachte mensen blijken vurige pleiters voor sleutelementen van een Transitie-initiatief – lokale voeding, lokale ambachten, lokale geschiedenis en cultuur. Het geheim is naar hen toe te gaan, in plaats van te verwachten dat zij naar jullie toekomen. Zoek een gemeenschappelijke basis en je zult ontdekken dat je gemeenschap een veel interessantere plek is dan je ooit gedacht had.

'Maar... het is vast te laat om nog iets te doen'

Het is misschien al te laat, maar dat is niet waarschijnlijk. Jouw inspanningen (en die van anderen) zijn van cruciaal belang. Laat wanhoop je inspanningen niet saboteren. Het ligt in jouw macht om de mogelijkheid dat we hier doorgeraken te vergroten – geef die macht niet uit handen.

'Maar... ik heb niet de juiste kwalificaties'

Als jij het niet doet, wie zal het dan wel doen? Je hoeft er geen diploma in duurzaamheid voor te hebben, of jarenlang ervaring in tuinieren of planning. Wat belangrijk is, is dat je hart hebt voor de plaats waar je leeft, dat je ziet dat er iets gedaan moet worden en dat je openstaat voor nieuwe wegen om mensen enthousiast te maken om mee te doen. Nuttige kwaliteiten voor iemand die een Transitie- initiatief wil starten, zijn:

- een positieve instelling;
- goed met mensen kunnen omgaan;
- een basiskennis van de eigen gemeenschap hebben en een aantal sleutelfiguren in de stad kennen.

Dat is het echt zo ongeveer. Je gaat tenslotte vanaf het begin je eigen ontslag in het proces inbouwen (zie Stap 1 verderop). Je rol in dit stadium is als die van een tuinman die de bodem klaarmaakt voor de latere tuin, die je misschien wel of niet meer zult zien.

'Maar... ik heb de energie niet om dat te doen!'

Het volgende citaat wordt vaak aan Goethe toegeschreven: 'Begin alles wat je kunt doen, of waarvan je droomt dat je het kunt. Stoutmoedigheid heeft iets geniaals, krachtigs en magisch in zich!' De ervaring met een Transitie-initiatief te beginnen toont ons zonder twijfel dat dat waar is. Terwijl het idee om je stad (of je dorp, gehucht, streek of eiland) voor te bereiden op een leven na de olie onthutsend kan lijken door alles wat erbij komt kijken, is er iets in de energie die loskomt door het Transitie-proces, dat niet tegen te houden is.

Iedereen met wie ik gesproken heb, die een Transitie-project gestart is, heeft na enkele weken een tijdje lopen denken: 'Waar zijn we aan begonnen?!' Je kunt het gevoel hebben dat je het allemaal alleen moet doen. Je kunt overweldigd worden door het vooruitzicht van de bergen werk en hoe complex het allemaal is, maar mensen zullen je

komen helpen. Velen hebben inderdaad versted gestaan van de toevallige manier waarop belangrijke dingen in het proces plaatsvinden, van hoe de juiste mensen op het juiste moment kwamen opdagen. Het loont de moeite voor die stoutmoedigheid te kiezen, de sprong te wagen van 'waarom doet niemand iets' naar 'laten we iets doen', die de energie levert om ermee door te gaan.

Vaak is het ontwikkelen van milieu-initiatieven als een kapotte auto de helling opduwen: een zware, ondankbare klus. Een Transitie-initiatief is als het naar beneden rollen aan de andere kant – de auto begint sneller naar beneden te rollen dan je kunt bijhouden, in een alsmar hoger tempo. Zodra je hem daar boven op de heuvel een duw geeft, ontwikkelt hij zijn eigen vaart. Dat wil niet zeggen dat het niet soms hard werken is, maar het is bijna altijd een plezier.

